

Mażeńskie ustroje majątkowe w przypadku ogłoszenia upadłości konsumenckiej

Rodzaj ustroju majątkowego, w jakim znajdują się małżonkowie w chwili ogłoszenia upadłości konsumenckiej wobec jednego z nich, ma bardzo duży wpływ na to, jaki majątek będzie wchodził w skład masy upadłości.

MATEUSZ MEDYŃSKI
KLAUDIA KRAWIEC

Zgodnie z art. 124 ust. 1 p.u.¹, z dniem ogłoszenia upadłości jednego z małżonków powstaje między nimi rozdzielnosc majątkowa, o której mowa w art. 53 k.r.o.². Jeżeli małżonkowie pozostawali w ustroju wspólności majątkowej, majątek wspólny małżonków wchodzi do masy upadłości, a jego podział jest niedopuszczalny. Regulację tę należy stosować odpowiednio do upadłości konsumenckiej, zgodnie z art. 491² p.u. Pod względem skuteczności powstały między małżonkami w wyniku ogłoszenia upadłości ustrój rozdzielnosci przymusowej należy do kategorii ustrojów skutecznych *erga omnes*. Należy podkreślić, iż ustrój ten powstaje już z dniem ogłoszenia upadłości, a nie z dniem uprawomocnienia się postanowienia w tym przedmiocie. Trwa on do czasu uchylecia, umorzenia lub ukończenia postępowania upadłościowego, zgodnie z art. 53 § 2 k.r.o.

Od chwili ustania mażeńskiej wspólnosci majątkowej do momentu podziału majątku objętego tą wspólnością stosuje się – w odniesieniu do tego majątku – odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych, zgodnie z art. 46 k.r.o. oraz art. 195 i n. k.c. W miejsce trzech mas majątkowych pojawiają się dwa majątki, z których każdy obejmuje dotychczasowy majątek osobisty małżonka, przysługujący mu udział w dotychczasowym majątku wspólnym oraz majątek nabyty po ustaniu wspólnosci. Nie dotyczy to tylko prawa najmu lokalu „służącego zaspokojeniu potrzeb rodziny”, które pozostaje w dalszym ciągu przedmiotem mażeńskiej wspólnosci majątkowej, ukształtowanej jako przymusowa współwłasność łączna obejmująca jako jedyny składnik to właśnie prawo, zgodnie z art. 196 § 1 w zw. z art. 680¹ § 1 zd. 2 i § 2 zd. 1 k.c.

¹ Ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 233, ze zm.), dalej: „p.u.”.

² Ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 583, ze zm.), dalej: „k.r.o.”.